

# Panium - Número Doce

## *Daniel 11:40 nisqapi, hinaspa Kimsa Kutikuna Profecía Qichasqa kachkan chaymanta*

Jeff Pippenger  
2025-09-12

Daniel chunka hukniyuq tawa chunka versiculonqa Bibliapi aswan ukhu yuyayniyuq versiculokunamanta hukninmi. Chayqa rikuchin Danielpa libronpa kichasqa kasqanta 1798, 1989 hinallataq 2023 watakunapi. Kimsa kuti chay libro kichasqa kasqanqa “qanchis kuti” nisqa ch’iqichisqa kasqapa tukukuyninta señalachin. 1798 watam señalachirqa iskay waranqa pichqa pachak iskay chunka watayuq ch’iqichisqa kasqapa tukukuyninta; chayqa qallarisqa karqa ñawpaq Cristo Manaraq Paqarimuptin 723 watapi, maypachachus Asiriaqa chunca ayllukunamanta chunka ayllukunata apasqa karqa prisionman. 1989 watam señalachirqa pachak iskay chunka suqta watakunapa tukukuyninta 1863 watapi hatarikuymanta pacha, maypachachus Qanchis Punchaw Adventista Iglesiayaqmi oficialmente churaykurqa Levitico iskay chunka suqtayuq “qanchis kutita.” 2023 watam señalachirqa Apocalipsis chunka hukniyuq iskay testigonkuna callepi wañusqa kashaqtin kimsa p’unchay huk kuskanpa tukukuyninta. Iskay waranqa pichqa pachak iskay chunka watakunapa tukukuyninpi, (pachak iskay chunka suqta watakunapa hinallataq kimsa p’unchay huk kuskapa—llapallanpis “qanchis kuti” nisqapa símbolonkuna kasp), Danielpa libroqa kichasqa karqa.

Paní Whiteqa willawanchikmi 1798 watapi runakuna-man riqsichisqa kananpaq kasqanta, alli kaqman tukukuypa horanwan tupaq ruwanakuna. Kay chiqaqta qillqaspa, payqa kikin chakuq historiakunata reqsichin, imaraykuchus qhepa p’unchaykunapa willakuynintapas rikuchin, alli kaqman tukukuypa horanwan tupaq ruwanakunata hina. Millerita qatiq historiomanta rimarispa, kaynata qillqan:

“Runakunaqmi rikch’achisqa kananmanta munasqa karqan, paykunaqa sasachakuyninkuta yachanankupa; chaymanta hatarichisqa kanankupa, gracia p’unchay tukukuyninwan tupaq solemn hatun ruwaykunapaq wakichikunankupa.” The Great Controversy, 310.

Qhipa p’unchaykunamanta rimaspanqa kayta qillqan:

“Paypa chakatasqa kachkaptinraq, Qespichiqmi disipulonkuna-man sut’incharqan payta wañuchinankupaq kasqanta, hinaspa p’ampasqa kasqanmantapas kawsarimunankupaq kasqanta; angelkunataq chay rimayninkunata yuyaykunapi, sonqokunapipas sinch’ita takyarichinankupaq chaypi karqaku. Ichaqa disipulonkunaqa romano yugo-manta kay pacha qespichiyllata suyarqaku, hinaspa llapa suyasqankuku maypinpi huñusqa kasqanmanmi mana atirqakuchu p’enqay wañuyta much’unanta yuyayta. Yuyarinankupaq kasqan rimaykunaqa yuyayninkumanta qarqusqam karqan; hinaspa pruebapa pacha chayamuptin, mana wakichisqa kachkaptinkum tarirqan. Jesuspa wañuyinqa suyasqankunata hunt’asqata tukurachirqan, mana ñawpaqta willasqa kasqan hina. Chay hinallataq profeciakunapipas hamuq pacha ñawpaqninchikman kicharisqa kachkan, imaynatachus Cristopa rimayninkuna

disipulokunaman sut'ita kicharirqan chay hinata. Graciapa wichq'ay tukukuyninwan tinkisqa ruwaykuna, hinaspa sasachakuy pachapaq wakichikuy ruwaypas, sut'ita rikuchisqam kachkan. Ichaqa achka runakunaqa kay ancha importante cheqaqkuna-manta mana aswan yachayniyuqchu kanku, mana hayk'aqqas revelasqa kasqanku hina. Satanásqa qawanmi llapa chay unaychasqa yuyayta qechunanpaq, mayqinchus paykunata qespikuypaq yachayniyuqman tukuchinman chayta; hinaspa sasachakuy pachaqa mana wakichisqata tarinqa.” The Great Controversy, 595.

Mensajen Milleritaqa 1798 watapi kichasqa karqan, chaymi rikuchirqan “graciaq wichq'akuyninwan t'inkisqa ruwaykunata.” Qhipa p'unchawkunamanta rimashaspa, payqa discipulokunaq historianta apaykachan, chaywan sut'inchananpaq “graciaq wichq'akuyninwan t'inkisqa ruwaykuna” runakunata qespichikuymán yuyaysapaman tukuchisqanta, ichaqa mana entiendisqa kasqanta. Mensajekuna 1798, 1989, 2023 watakunapi kichasqa karqanku, chay mensajekunataqmi “graciaq wichq'akuyninwan t'inkisqa ruwaykunata” reqsispa sut'inchay karqanku.

Chusku chunka kayqa huk ñawpaq pacha siq'ita rikuchin maypin Danielpa libron kimsa kuti kichasqa karqa. 1798 watapi Danielpa Ulai Mayumanta musquynin, qanchisniyuqmanta isqunniyuq kamachikuykunata rikuchiq, kichasqa karqa. 1989 watapi Danielpa Hiddekel Mayumanta musquynin, chunka kamachikuyta chunka iskayniyuq kamachikuykama rikuchiq, kichasqa karqa. 2023 watapi Daniel chunka hukniyuqpi tawa chunka chusku chuskuypa pakasqa ñawpaq pacha willakuynin kichasqa karqa.

Chusku chunka versopa willakuyqa 1798 watamanta qallarispá, chusku chunka hukniyuq versopi kaq domingo kamachikuykama chayan; chayqa Estados Unidospa willakuyninmi, chayllaqmi Apocalipsis chunka kimsayuqpi allpa uywapa nisqanmanta, Apocalipsis chunka suqtayuqpi llulla profetapa nisqanmanta, hinallataq Bibliapa profeciapi suqtaq qhapaq kamachiy kasqanmanta. Daniel chunka hukniyuqpi chusku chunka versopi rikuchisqa kikin willakuyqa, Apocalipsispi huk versollapipis rikuchisqallataqmi.

Hinaspataqmi huk sach'a uywatapas allpamanta llusqsimuqta; payqa iskay waqratayuq karqa ovejahina, rimarqataq dragónhina. Apocalipsis 13:11.

Kay versículo, chayhinataq tawa chunka versículopin kasqanhina, huk historiataqmi 1798 watapi qallarín, chay Alien and Sedition Acts nisqawan, hinallataq domingo p'unchaw kamachiywan tukukun, maypichus nación dragón hina rimarin; huk historia, mayqenmi qallarín papal Roma tronomanta urmachisqa kaptin, hinaspataq tukukun papal Roma tronoman kutichisqa kaptin. Chay historia, iskayninmanta representasqa Apocalipsis 13:11 hinaspa Daniel 11:40 nisqakunapi, qallarín Biblia profeciapi pisqayuq reinoq hurqusqanwan, hinaspataq tukukun Biblia profeciapi suqta kaq reinoq hurqusqanwan.

Bibliaq profeciánkunapi Babiloniaqa ñawpaq qhapaq suyu hina kamachisqan “qanchis chunka” watakuna, Bibliaq profeciánkunapi iskay ñiqin qhapaq suyumanta kamaq, chayqa tawa chunka versículopi willasqa historiata rikuchin, 1798 watamanta Domingo ley kama.

Chay p'unchaypi pasaráqmi Tiro q'onqapusqa kanqa qanchis chunka watakuna, huk reypa p'unchayninkunaman hina. Qanchis chunka watakuna tukukuptintaq Tiroqa huk warmi waynanakupaq hina takinqa. Arpata apakuy, llaqtata muyuy, q'onqapusqa waynanakupaq warmi; misk'i takiyta ruray, achka takikunata takiy, yuyarisqa kanaykipaq. Chaymantaq qanchis chunka watakuna tukukuptin, Señorqa Tirota watukuq hamunqa, paytaq kutimunqa qollqenman, hinallataq kay pachapa tukuy kayninpi llapan suyuqkunawan waynanakuyta ruwanqa. Isaías 23:15–17.

1798 watamanta kamachisqa Domingo p'unchawmanta kamachikuykama historiapas Tiro llaqta q'añu warmi qonqapusqa kasqa historiapi, Isaías iskay chunka kimsayuppi qelqasqa hina; chaypi pacha nisqa rikuchin “qanchis chunka wata” hina, hinaspa “huk reypa p'unchawninkuna” hina. Nabucodonosormanta Belsazarkama Bibliamanta profeciapa ñawpaq kaq qhapaq suyu kamachirqa; chayhinaqa Bibliamanta profeciapa soqta kaq qhapaq suyumanta unanchan, mayqenpas ovejapa wawankuna hina qallarín, ichaqa tukuyninpi dragón hina rimarin. Nabucodonosorqa ovejapa qatipaqninmanta rikuchin, Belsazarqa dragónpa qatipaqninmantataq.

1798 watamanta Domingo kamachikuykama historiapas Apocalipsis chunka tawañiyuq kinsa angelkunapa historiannintam kachkan, Milleritakunapa allinchakuywan qallarísqa, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa allinchakuywan tukuspa. Kinsa angelkunapa willakuyninqa taripanakuy p'unchay horapa willakuyninmi. Milleritakuna willarqanku taripanakuy kicharisqaqman kuskanpi kaq ruwaykunata, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunataq willanku probacionpa tukukuyninwan kuskanpi kaq ruwaykunata.

Pruebapa tukusqankuwan tinkisqa ruwanakunaqa ukhu hinallataq hawapi willakuy ñanpi rikuchisqa kanku, chay ruwanakunataq aswanraqmi ruwakunku Daniel chunka hukniyuq qillqapi tawa chunka versículopi rikuchisqa willakuypa historiampi. Tawa chunka versículopi ruwanakunaqa tukunku Estados Unidos llaqtapi Domingo p'unchay kamachiywan, chayrayku Diospa wakin wawankunapa qhipa huñuynin, Babilonia ukhupiray kashaqkunapa, mana tawa chunka versículopi rikuchisqachu; ichaqa chay pacha kay pachata uywaykuspa hamuq sasachakuymi chayraqmi Estados Unidos llaqtapi tukukun. Chay ruwanakunaqa Estados Unidospa hawanpi taripayninta, hinallataq Diospa iglesia ch'uyaqchasqanta rikuchinku, manaraq iglesia unancha hina oqarisqa kananpaq.

Pruebapa tukukuywan tinkisqa ukhupi pasakuykuna qawachin Cristo-pa Hatun Sacerdote hina llamk'asqanta, Diospa pakasqa yachayninta tukuchispa qhipa p'unchaykunapi llaqtan ukhupi. Hawa pasakuykunataq qawachin Estados Unidos suyupa ruwanasqanta papadopa atiynta yapamanta kutichinapaq. Tukuy historia Estados Unidos suyumanta, Bibliaq willakuyninpi soqtaq kaq reino hina, tukuy historia Laodiceamantaq pasakuchkan chay historiapi, tawa chunka versículopi rikuchisqa historiapi.

Chusku versículo cuarentapi ukhupiwan hawanpiwan siq'ikunaqa kay pachapa uywapa iskay waqrunkunawanmi rikuchisqa kanku. Republicanismopa waqrانقا hawa siqiwanmi, Protestantismopa waqrانقا ukhupi siqiwanmi tupachisqa. Iskay siq'ikunaqa soqtaq kaq qhapaq suyupa historiapi kawsanku, hinaspa soqtaq kaq qhapaq suyupa historia tukukuptin Diospa taripayninqa Protestantismoq waqrانmanpas Republicanismoq waqrانmanpas apamusqa.

Pruebapa p'unchaynin wisq'akuywan tinkisqa ruwaykunata reqsichiq willakuyninqa, Estados Unidosman ima ruwaykunachus hamunku chaykunata reqsichiq willakuymi, paypa pruebapa p'unchayninpa k'asanta hunt'achkaptin. Pruebapa p'unchaynin wisq'akuywan tinkisqa ruwaykunata reqsichiq willakuyninqa, Seventh-day Adventismoman ima ruwaykunachus hamunku chaykunatapas reqsichiq willakuymi, paypa pruebapa p'unchayninpa k'asanta hunt'achkaptin.

Chusku versículo cuarentaq historiampi kinsa kuti Danielpa libron kicharisqa mana pakasqaña kachkan, chay kinsa kuti sapaqninpis ukhupi hinaspa hawapi huk siq'ita paqarichin, chaymi probacionpa tukukuyninwan tinkisqa ruwaykunata rikuchin. Chay kinsa señalakunaq sapaqninman ñawpaqta qanchis kuti ch'iqchiy hamun. Chayrayku versículo cuarentaga 1798 watamanta Domingo ley kama historiata rikuchin, hinaspa chay historiapi proféticopi señalakunaqa “probacionpa tukukuyninwan tinkisqa ruwaykuna” kanku. Versículo cuarentaq historiampiga ukhupi siq'ita qallariyninpi Filadelfiamanta Laodiceakama huk tikrayta rikuchin, tukukuyninpitay Laodiceamanta Filadelfiakama huk tikrayta rikuchin. Chay qallariyqa huk allinchay kuyuyta rikuchirqa, chunka sipaskunaq rikch'ayninwan sut'inchasqa, mayqinchus tukukuyninpi huk allinchay kuyuyta nirqa, chaymi chay rikch'aytapis simi-simillanman hunt'arqa.

Millerpa Filadelfia sutiyuq kuyukuyninmi qallarin Levítico iskay chunka suqtayuqpi “qanchis kuti” nisqapa hunt'asqanwan 1798 watapi, chaymanta huknin “qanchis kuti” nisqapa hunt'asqantaqmi octubre 22, 1844 p'unchawpi. Aswan pisipasqa 1856 watakamaqa, James Whitepas, Sister Whitepas, kuyukuyninta Laodicea hina kasqapi reqsichirqanku. Chay watallapitaqmi “qanchis kuti” nisqamanta musuq k'anchay iglesiapa kamachisqa qillqasqanpi rikhurichisqa karqa, ichaqa mana hayk'aqpas tukuchisqa karqachu. “Qanchis kuti” nisqapa 1798 watapi hunt'asqa karqa; chaymantaq William Miller tarirqa Sister Whitepa sut'inchasqanman hina “cheqaq kaypa t'inkisqa waskhanpa qallariyninta”; chay cheqaq kaypa t'inkisqa waskhanpa qallariyninqa “qanchis kuti” karqa. 1798 wataqa “qanchis kuti” nisqapa hunt'asqan karqa; chaymantaqmi Danielpa libron kicharisqa kachkaptin Miller ruwaran “qanchis kuti” nisqamanta paypa kallpachaqa, allpa muyuyninpi sayariq tarisqanta. Chay qhepanta octubre 22, 1844 p'unchawpas huknin “qanchis kuti” nisqapa hunt'asqanta señalaykun, chaymantaqmi kuyukuyqa Filadelfiamanta Laodiceaman tikrakun, chay kikillan watapi “qanchis kuti” nisqamanta musuq k'anchay mana tukusqa saquesqa kachkaptin. 1863 watapitaq, ima kuyukuym chay 1856 watakama Millerpa Filadelfia sutiyuq kuyukuynin karqa, hinaspa chay watapi Millerpa Laodicea sutiyuq kuyukuyninman tikrasqa karqa, huk leywan qillqasqa iglesia tukurqa, aswanraq Civil War nisqapa hawka mana kasqanpa muyuriqninpi churasqa yuyaykuna hinaspa iglesiapa wayna runakunata amachaymanta ñit'isqa kasqanrayku. Kuyukuyqa 1863 watapi tukukapun, iglesia tukusqanwan. Qanchis wata ñawpaqta, 1856 watapi, Laodiceaqa huk musuq k'anchay willakuyta churarqun qhipaman, chay yachachiyqa kikin William Millerpa ñawpaq profetiku tarisqan temamanta karqa.

Movimientu Millerita, hinallata kay achki sutichasqa “cheqa kaskaykunapa watupaq qallariynin” nisqapa, “qanchis kutikuna”pa achkinmi, Laodicea movimientopa pusariqkuna-man kicharisqa karqa; paykunapa pisiy-pisiylla “qanchis kutikuna” sayariychayta munayninkuta saqirparqaku, hinaspataq qanchis watakuna tukukuyninpi (“qanchis kutikuna”) 1863 watapi, musuq cuadro

hinallata profetico willakuy ruwasqa karqa mana ima rimariyniyuq “qanchis kutikuna”manta.

1863 watapi Isaiaspa soqta chunka phisqa watayuq willakuynin tukukuyqa qallarisqan kikinpi tukukurqan, hanaq llaqtakunawan uray llaqtakunawan ukhupi awqanakuywan. 1863 watapi qullqapi runakuna rantikuy nisqaqa ñawpaqmanta rikuchisqa karqan hanaq reyikunapas uray reyikunapas apasqa kasqankuwan, “qanchis kuti” nisqapa hunt’akuyninpi; hinallataq Israelpa apasqa kasqan rantisqa kawsayman allinmi rikuchirqan tukukuypi rantisqa kawsaymanta imakunachus kasqanta. 1863 wataqa Isaiaspa soqta chunka phisqa watayuq willakuyninmanta sayasqa willakuy ruwanakuypa tukukuyninta rikuchin.

Kaymi nin Señor Diosqa: Manam sayanqachu, nitaqmi hunt’akanqachu. Siria suyup umaqaqa Damasco llaqtam, Damasco llaqtap umaqaqataq Rezínmi. Kimsa chunka phisqa watakunamantaq Efraín llaqtata chinkachisqa kanqa, amaña runa ayllu kananpaq. Efraínpa umaqaqataq Samaria llaqtam, Samaria llaqtap umaqaqataq Remalíasqa churinmi. Sichus mana creenqichikchu, cheqaqtapunin mana takyachisqa kanqichikchu. Isaías 7:7–9.

Allinta yachaqasqa kay willakuyqa, 742 a.C. watamanta qallarispa, suqta chunka pichqa watakuna ukhupi kimsa ñanmarkakunata reqsichin. Iskay ñanmarkakunaqa, Israelpa hanaq llaqtanwan uray llaqtanwan iskayninpaq, iskay waranqa pichqa pachak iskay chunka watañaspi preso kaypa hinallataq esclavitudpa qallariyninkunata reqsichin. 742 a.C. watapi, Israelpa hanaq llaqtanwan uray llaqtanwan guerra civilpi karqanku, hanaq chunka ayllukunataq Siriawan huñunakuspa Judá uray llaqtata maqanakuyta yaykuyta munarqanku. Chunka isqun watakuna qhipaman, 723 a.C. watapi, hanaq chunka ayllukunaqa Asiriokunaq makinman apasqa karqanku esclavitudman. Tawa chunka suqta watakuna qhipaman, 677 a.C. watapi, Asiriokunaqa Manasesta hap’ispa Babiloniaman pusarqanku. 723 a.C. watamanta iskay waranqa pichqa pachak iskay chunka watakuna yupaspa chayan 1798 wataman, tukukuypa pacha kasqanman, chay hinallataq chusku chunka versiculopa qallariyninman. Tawa chunka suqta watakuna qhipaman, 677 a.C. watapi uray llaqtapa contranpi qallarisqa “qanchis kutikuna”qa 1844 watapi tukukurqan. Chunka isqun watakuna qhipaman, 1863 watapi, 742 a.C. watapa profetiku kayninkunaqa nisqa sapa qillqakama rikuchisqa kanku. Hanaq llaqtanwan uray llaqtanwan guerra civilqa 742 a.C. watapipas 1863 watapipas ruwasqa kashan. 742 a.C. watapi, Isaiaspa mana allin rey Acazman qosqa willakuyninqa hanaq llaqtanwan uray llaqtanwan iskayninpa qayllamanta hamuq esclavitudninkumanta karqan; 1863 watapitaq, Guerra Civilpa chawpi punto kasqapi, Presidente Lincolnqa Emancipation Proclamation nisqata willarqan, esclavitudta tukuchiy llamk’ayta qallarispa. 742 a.C. watapi mana allin rey Acazman qosqa amonestacionqa cheqaq llanthu suma allpapi qosqa karqan, chaymi Lincolnpa espiritual suma allpapi qosqa mensajenman rikch’akuq karqan.

Hiram Edsonpa “qanchis kutikuna” willakuyninkuna 1856 watapi rikhurichisqa qhepaman qanchis wata pasasqapi, Adventismoqa 1863 watapa cuadrota paqarichirqan, chaymi Milleritakunapa qanchis kutikuna yachachikuyninta chinkachirqan; chayraykum achka pasajekunata tapukuypi churana, maypichus Ellen White yachachin Milleritakunapa willakuyninkunata yapamanta ruwasunchik nispa, hinallataq chay willakuyninkunata maqanakuykuna contra amachananchikta. Chaylla watapitaqmi leywan qillqasqa iglesia hina kamachisqa karqaku. Astawanmi qillqayta atikunman 1863 watamanta, hinallataq profetico nisqapa implicacionninkunamanta; ichaqa kaypi

rikuchishaniqa kayta: achka testigokunam kan, ukhupi hina hawapi hina, 1863 watapa hatarikuyninta reqsichiq, icha hawapi kaq hatarikuy hina, uray llaqtakunawan, icha ukhupi kaq hatarikuy hina, ñawpaq saphi cheqaq-kuska yachayta mana chaskisqanmanta. 1863qa huk eventon profecía versículo chusku chunka ukhupi historiapi kaqmi, mayqenchus huk señal hina “gracia tukukuymán tupanakuq eventokuna” nisqakunata hunt’aspa.

1863 watapi qallariyninwan tupakun ñawpaq chiqap Israel llaqtapa tawa chunka watakunata purisqan ch’in pampa pi. Chay tawa chunka watakuna tukukuptin Josué pusarqa ñawpaq Israelta Sumaq Suyumanman, hinaspan urmachirqaku Jericóta, hinaspan ñirqaku maldiciónta mayqenpas Jericóta yapamanta hatarichiqman. 1863 watapi Laodicea nisqa Adventismoq umalliqninkuna Jericóta yapamanta hatarichirqaku. 1863 wata rikuchisqa kachkan chay tawa chunka watakuna qallariyninpi hinallataq tukukuyninpi, ch’in pampa pi. 1863 wataqa huk profético señal pacha-mi, mayqenchus huñun hawapi hinallataq ukhupi siq’ikunaq historianta, chay verso cuarentaq historianta. Kanchis kaq iglesiam kachkan, “juzgasqa iglesia”, imaraykuchus “Laodicea” sutipa ninanmi chayta, haykuykuspa huk pacha-man mayqenpi llapa huk miray runakuna wañunku ch’in pampa pi nisqawan rikuchisqa. Chay kikin punto piqa, ñawpaq Republicano presidente qallarín esclavokunata qispichiy llamk’ayta, chaymi rikuchin qhepa Republicano Presidentekunata, paykuna crisis pacha pi ley marcialta churanku, chay pacha pushanman imatachus inspiración sutichan “ruina nacional” nisqaman.

Qallariypa señalkunapi tukukuypa señalkunam rikuchisqa kanku, hinaspataq juicio wisq’akusqanwan t’inkisqa ruwaykunaqa juicio kichakusqanwan t’inkisqa ruwaykunapi unanchasqa karqanku. Kadeshpi hatarikuq mana kasukuy, Josuépa hinaspa Calebpa willakuyninta ch’usaqyachispan, chusku chunka watakuna qallariyninpi, chusku chunka watakuna tukukuyninpi Moisespa Kadeshpi Rumi taqayninwan hatarikuyninta unancharqan. 1863 watam domingo kamachiyta reqsichin, maypichus Laodicea Señorpa siminmanta wijch’usqa kachkan, hinaspapas maypichus Jerusalén llaqtapi iskay chunka phisqa machu runakuna intiyman k’umuykuchkanku Ezequiel qillqapa pusaq ñiqinpi, hinaspapas maypichus Silo kutimun llulla simikunapi confiakuqkunaman: “Señorpa templanmi ñuqanchikqa kanchik.”

Qatiq qillqasqapi Panium-manta kay yachayta qatiqllam risunchis.